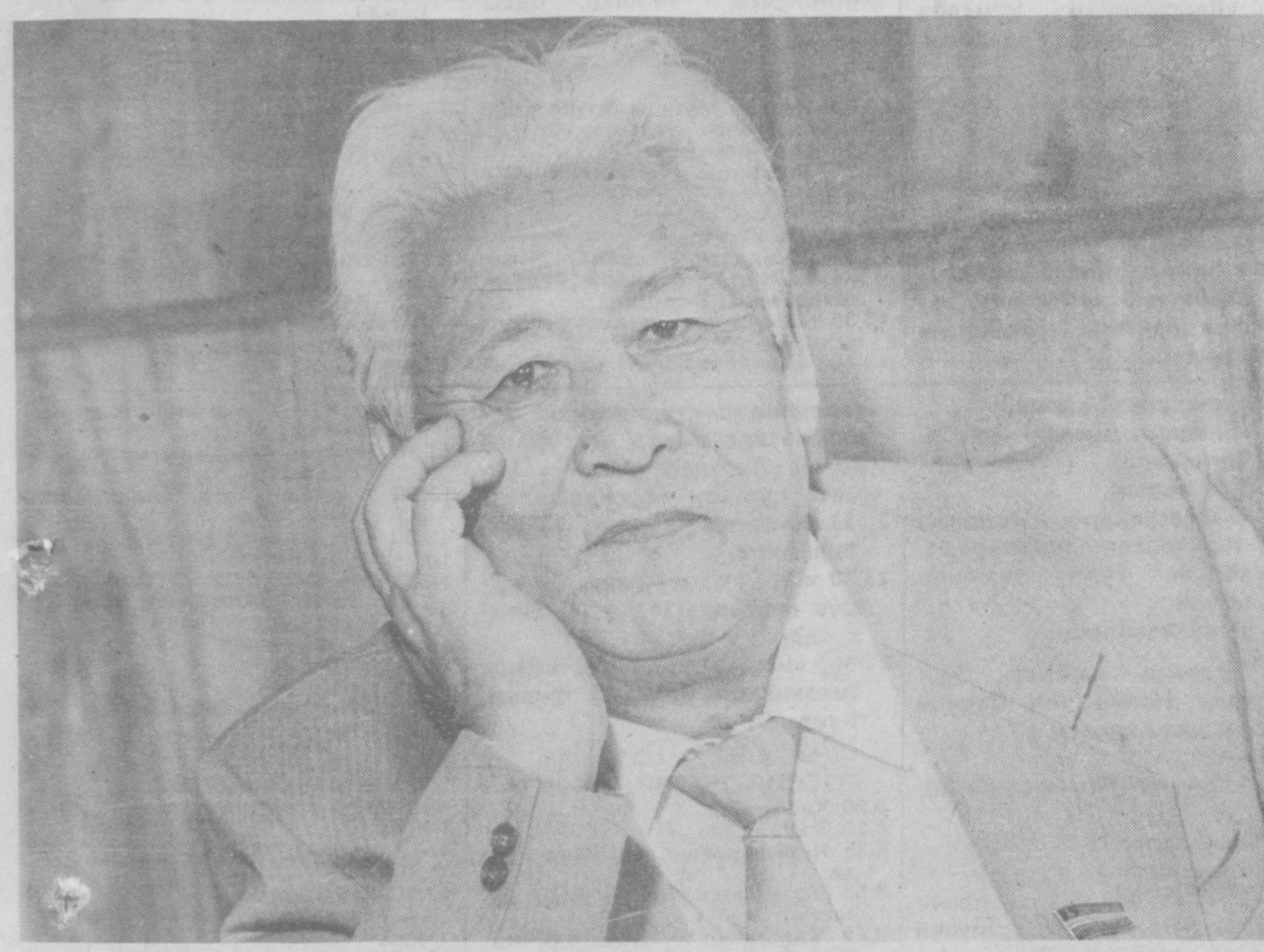


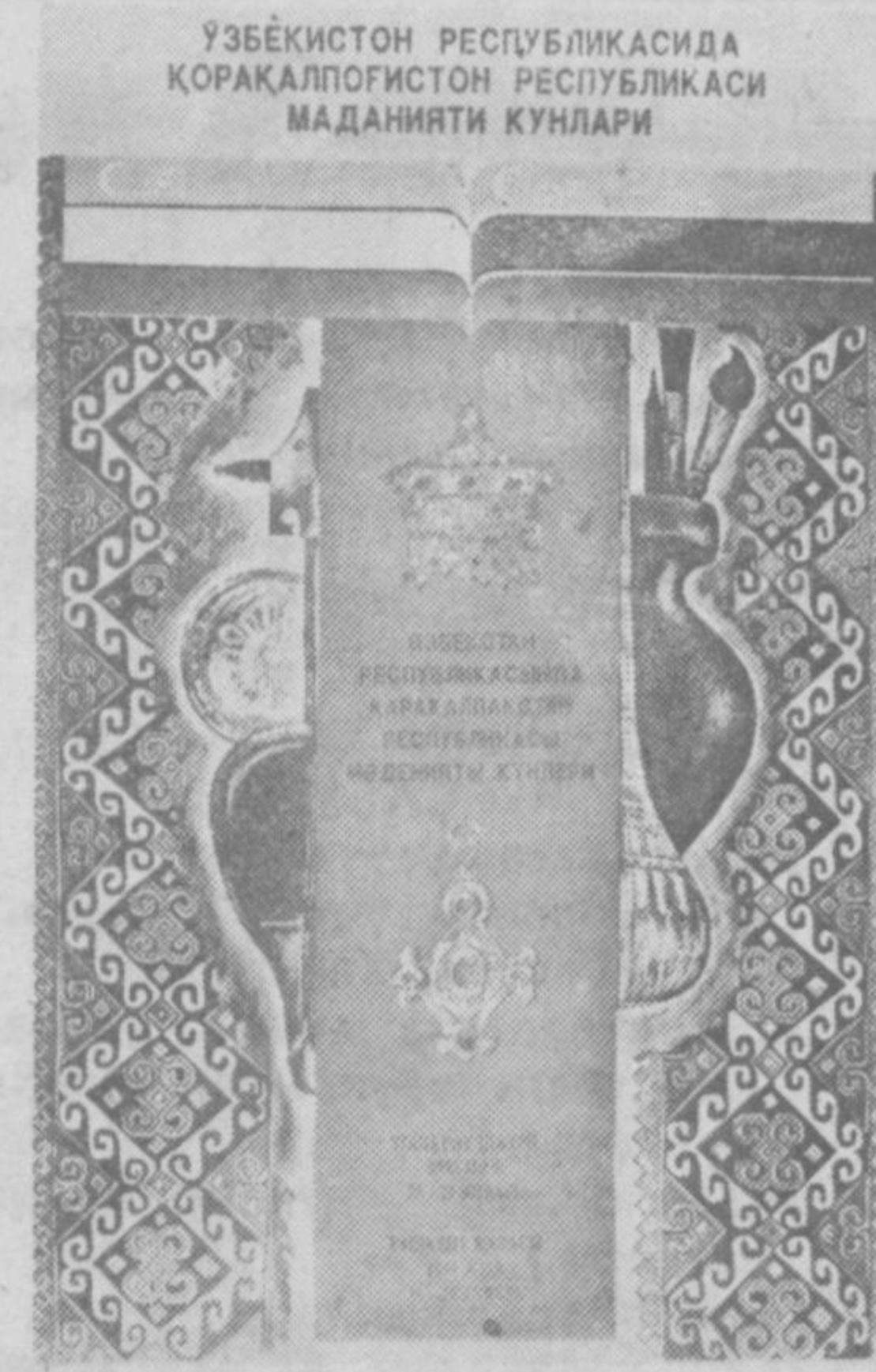
ЎЗБЕК ОҒАНГ БИЛАН ЁНМА-ЁНДИРСАН!



Қорқалпоқ халқы фалсафа Фанлар доктери Жуманазар Бозорбов номини ҳурмат билан тилга оладилар. Бугунги кунда Нукус педагогики институтидаги ректор бўлиб ишлаб турган, ўзбекистон Рес

публикаси Фанлар академиясининг мухабир яъзоси, ажойиб инсон Ж. Бозорбов ижодий изленишлар билан банд. У ўзбекистон Республикаси ҳалқ депутатидир. Сураткаш К. УРОЗОВ.

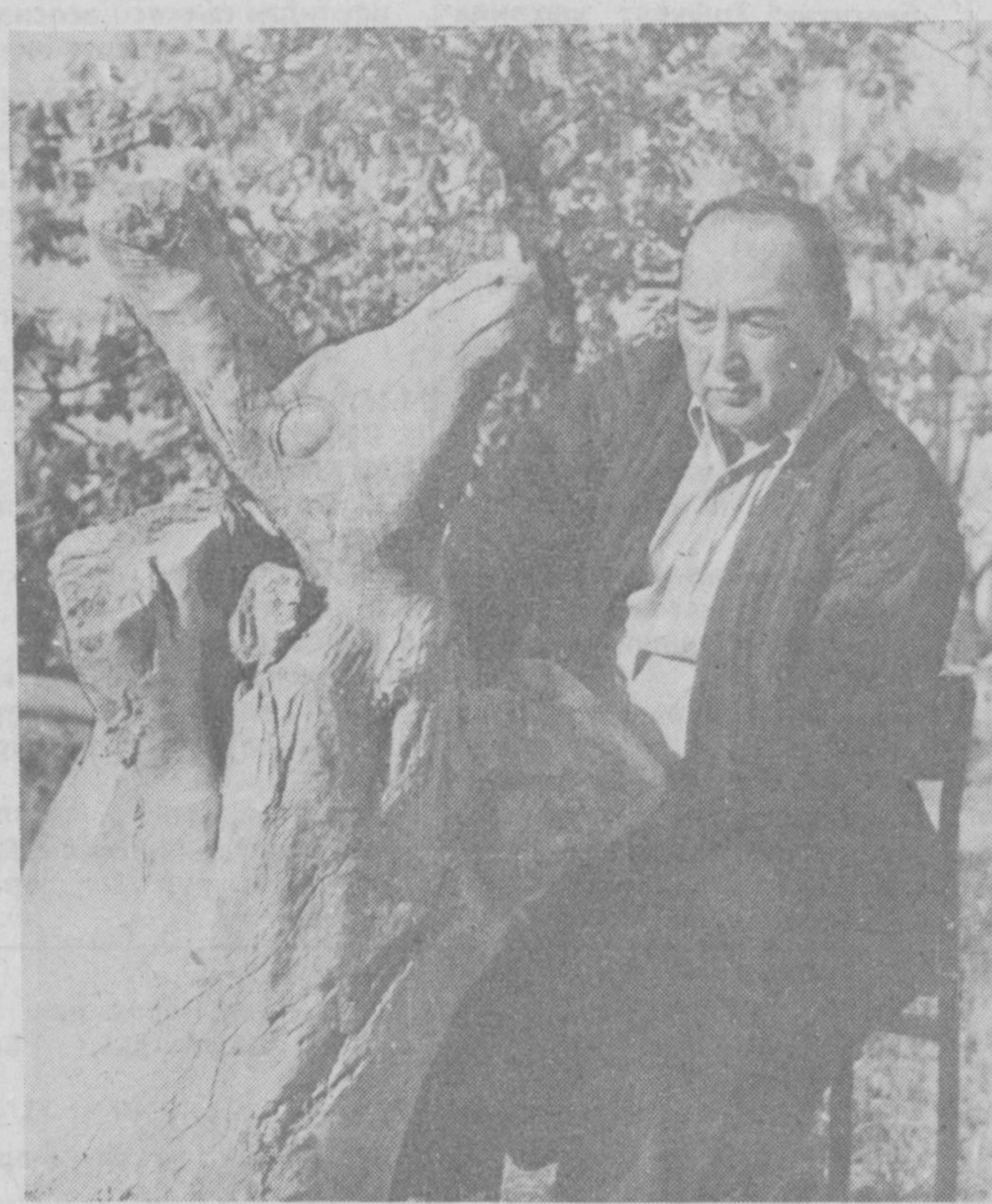
- Отадан олтот бўлсангда, Ватанинга ёғизсан.
- Молни тоғонга боқтир, ўтини чопонга ёқтири.
- Уз түғри ўзига даво тулборнинг.
- Қарамаганинг хотини кетади, боқмаганинг моли.
- (Қорқалпоқ ҳалқ мақоллари).



Амир Хусайн билан орамизда қариндошилик бор бўлганинидан унга ҳар хил муруват кўрсатди, мурося мадора қилдим, лекин дўст бўлмади. Иш шу даражага бориб етиди, Балх ва Ҳисори Шодмон вилоятларини мендан тортиб олди. Мен [эсам] унинг синглиси ҳарамимда эканлигининг хотини килиб, Амир Хусайнин сикурга олмадим. Илгари менга ёвлик қилган барча амиллар охири бўйсундилар-ку, деган хаёлда у билан мурося қилиб келдим. Лекин Амир Хусайн ҳамиша мени мағлуб этиши пайдада фирир бериб келарди. Охири-оқибат уни шамшир зарби билан мутъе қилишга қарор қилдим.

Турон вилоятини забт этиб, Моварооннаҳар вилоятини ўзбеклар вужудининг ҳас-ҳашагидан тозалаганидан кейин, баъзи улусларнинг амиллар менга итоат этиб боши этишини истамадилар ва ҳар бирни ўз қабилаларни олдида [хеч кимга бўйсунмаслигини кўрсатмоқчи бўлиб] ноз қилиб турардилар. Амилларидан баъзилари уларнинг ёнини олиб менга «бу давлатга баримиз шерни бўлганинидан кейин, уларни ҳам давлатта шерни деб байлил» дедилар. Лекин уларнинг гаплари менинг салтанат юртишишмадиги файратимга таъсир қиласди. Ҳумимча кенгашдими, «худо битта, унинг шериги ўйдир. Шундай бўлгач, Аллоҳ таолонинг мұқаллас мулки—ер юзига эгалик қиласидан (кадхудо) киши ҳам битта бўлиши керак». Шу вақт [авлиёлардан деб хисобланган] Бобо Али Шоҳ олдимга келди: «Хой Темур, танги таоло буюргани, агар ерада ва кўкда икни худо бўлса, жаҳоннинг иши бузилур» деди. Мен унинг сўзларига ёрғашдим. Куртона мажидан фол очсан ушбу куттуг оят чиқди: «Инно жаалонка халифатан фил арз», яъни «Биз сени ер юзида халиф қилдик». Мен буни [истиқболинг] хайрлик ва муборак фоллари сирасига киритдим ва ўзларини давлат шериги бўлиб, менга бўйсунини истамаган амилларни турли тадбирлар ишлатиб ўзимга итоат этитири учун бир неча бор кенгаш ўтказдим. Кейин, энг аввал Амир Ҳожи барлос олдига бориб, уни ўзимга иттифоқдош қилдим. Баён сулдус ўғли Шайх Муҳаммад шаробхўрликка муккасидан берилиб кетганди. Охири шароб унинг бўғизидан олии ва у олам билан видлашди. Ўнинг вилоятини ўзимга қўшиб олдим.

Амир Боязид жалоир ҳам Ҳўжанд вилоятини тасаррӯф этган эди. Унга [дўстона] насиҳат қиласм қабул қиласди. Оқибатда ўз



СУРАТДА: Ж. Куттумуротов иш устида.

ОНА ТУПРОҚ— БЕШИГИМ МЕНИНГ

Болалигимдан улуг санъаткорларнинг турили журнallар саҳифаларидан босилган асарларни кўрганимда қаттиқ ҳамжонларидан. Эрмитажда Леонардо да Винчи ва Рембранддик машҳур мусавиляр асарларни кўзларимда ёш билан биринчи томоша қилинган ёхимининг ёзбахти олларни бўлиб қолган. Ушандай қалбим куонвонга тўлганди. Чунки унис мусикидан ва сўзсиз шеърнинг ёзсангидан, 1956 йилда мен Бешёточа келиб қолдим. Бу ерада талабалик ўйларим ўтган, П. Беневков номли бадним билим юртда ўйин ўйларни, Комиссом кўли, унинг қаршиинда Кўн бозор, чонхонлик сайдар... Чойхоналарда мусиқа тинглаб ачичи кўй чой ичб, саҳиб ва нуроний кекслар билан ширин суватлар... Мен Шарқ шеърнинг умасинида ўзига хос нафасатини шулер орқали қолдаб ёзсангман. Бунинг учуни улардан бир умр миннатдормай, Мәъқом куйларни тинглар эканман, улуг Навои, Ҳофиз ва Машраб иҳодини, улуг Шарқ мусавилярни ва Беҳзод миннатюраларининг мазмунини англедим.

Кейинчалик Волков, Курзин, Каракан ва Таисиқбоев каби рассомлар санъатига ўзим олдим. Чингиз Аҳмадовин Алишер Навоин номли академик Катва опера ва балет театри фойеси деворларига чизган тасвирларни кўргач, ҳайратга тушиб. Севимли шоҳимиз А. Орлинов таъкидларига, агар Беҳзод хёт бўлганди Чингизнан тан оларди, деган сўзларни кайта-кайта қўнгилдан ўтказдиди.

Кўпгина рассомлар Чингиз Аҳмадовин ўз устозлари деб биладилар. Жавон Умарбеков ва Баходир Жалоловларга ҳам устозларни кўнгли. Уларни мен Афросинбек авлодлари деб атагим келади. Менинг авлодини ўз Турсунбеклашда яшагандар. Бу ерада учунни асрларда улуг ҳайкалтарор ва мусавиляр яшагандар. Мен ани шу замонда яшетгандан билан Фарҳанланам. Бу ерада юксак мадданият, юксак санъат гулабшаган. Бизнинг қонгиларинида иштедодли ота-боболаримизнинг кони номинида яшагандарга ишонамади.

1966 йилда Қорқалпоғистондаги санъат музейи очилган пайдай директорлик қилинган И. В. Савицкий билан Кўй-қиринган ва Аниқ-қалъяга келиб қолдик. Бу ерада биз археологияни дидурнишиларни ишлайдик. Кизимни шароблардан бирни олди. Мен ани шу замонда яшетгандан билан Фарҳанланам. Бу ерада юксак мадданият, юксак санъат гулабшаган. Бизнинг қонгиларинида иштедодли ота-боболаримизнинг кони номинида яшагандарга ишонамади.

1966 йилда Қорқалпоғистондаги санъат музейи очилган пайдай директорлик қилинган И. В. Савицкий билан Кўй-қиринган ва Аниқ-қалъяга келиб қолдик. Бу ерада биз археологияни дидурнишиларни ишлайдик. Кизимни шароблардан бирни олди. Мен ани шу замонда яшетгандан билан Фарҳанланам. Бу ерада юксак мадданият, юксак санъат гулабшаган. Бизнинг қонгиларинида иштедодли ота-боболаримизнинг кони номинида яшагандарга ишонамади.

1966 йилда Қорқалпоғистондаги санъат музейи очилган пайдай директорлик қилинган И. В. Савицкий билан Кўй-қиринган ва Аниқ-қалъяга келиб қолдик. Бу ерада биз археологияни дидурнишиларни ишлайдик. Кизимни шароблардан бирни олди. Мен ани шу замонда яшетгандан билан Фарҳанланам. Бу ерада юксак мадданият, юксак санъат гулабшаган. Бизнинг қонгиларинида иштедодли ота-боболаримизнинг кони номинида яшагандарга ишонамади.

1966 йилда Қорқалпоғистондаги санъат музейи очилган пайдай директорлик қилинган И. В. Савицкий билан Кўй-қиринган ва Аниқ-қалъяга келиб қолдик. Бу ерада биз археологияни дидурнишиларни ишлайдик. Кизимни шароблардан бирни олди. Мен ани шу замонда яшетгандан билан Фарҳанланам. Бу ерада юксак мадданият, юксак санъат гулабшаган. Бизнинг қонгиларинида иштедодли ота-боболаримизнинг кони номинида яшагандарга ишонамади.

1966 йилда Қорқалпоғистондаги санъат музейи очилган пайдай директорлик қилинган И. В. Савицкий билан Кўй-қиринган ва Аниқ-қалъяга келиб қолдик. Бу ерада биз археологияни дидурнишиларни ишлайдик. Кизимни шароблардан бирни олди. Мен ани шу замонда яшетгандан билан Фарҳанланам. Бу ерада юксак мадданият, юксак санъат гулабшаган. Бизнинг қонгиларинида иштедодли ота-боболаримизнинг кони номинида яшагандарга ишонамади.

1966 йилда Қорқалпоғистондаги санъат музейи очилган пайдай директорлик қилинган И. В. Савицкий билан Кўй-қиринган ва Аниқ-қалъяга келиб қолдик. Бу ерада биз археологияни дидурнишиларни ишлайдик. Кизимни шароблардан бирни олди. Мен ани шу замонда яшетгандан билан Фарҳанланам. Бу ерада юксак мадданият, юксак санъат гулабшаган. Бизнинг қонгиларинида иштедодли ота-боболаримизнинг кони номинида яшагандарга ишонамади.

1966 йилда Қорқалпоғистондаги санъат музейи очилган пайдай директорлик қилинган И. В. Савицкий билан Кўй-қиринган ва Аниқ-қалъяга келиб қолдик. Бу ерада биз археологияни дидурнишиларни ишлайдик. Кизимни шароблардан бирни олди. Мен ани шу замонда яшетгандан билан Фарҳанланам. Бу ерада юксак мадданият, юксак санъат гулабшаган. Бизнинг қонгиларинида иштедодли ота-боболаримизнинг кони номинида яшагандарга ишонамади.

1966 йилда Қорқалпоғистондаги санъат музейи очилган пайдай директорлик қилинган И. В. Савицкий билан Кўй-қиринган ва Аниқ-қалъяга келиб қолдик. Бу ерада биз археологияни дидурнишиларни ишлайдик. Кизимни шароблардан бирни олди. Мен ани шу замонда яшетгандан билан Фарҳанланам. Бу ерада юксак мадданият, юксак санъат гулабшаган. Бизнинг қонгиларинида иштедодли ота-боболаримизнинг кони номинида яшагандарга ишонамади.

1966 йилда Қорқалпоғистондаги санъат музейи очилган пайдай директорлик қилинган И. В. Савицкий билан Кўй-қиринган ва Аниқ-қалъяга келиб қолдик. Бу ерада биз археологияни дидурнишиларни ишлайдик. Кизимни шароблардан бирни олди. Мен ани шу замонда яшетгандан билан Фарҳанланам. Бу ерада юксак мадданият, юксак санъат гулабшаган. Бизнинг қонгиларинида иштедодли ота-боболаримизнинг кони номинида яшагандарга ишонамади.

1966 йилда Қорқалпоғистондаги санъат музейи очилган пайдай директорлик қилинган И. В. Савицкий билан Кўй-қиринган ва Аниқ-қалъяга келиб қолдик. Бу ерада биз археологияни дидурнишиларни ишлайдик. Кизимни шароблардан бирни олди. Мен ани шу замонда яшетгандан билан Фарҳанланам. Бу ерада юксак мадданият, юксак санъат гулабшаган. Бизнинг қонгиларинида иштедодли ота-боболаримизнинг кони номинида яшагандарга ишонамади.

1966 йилда Қорқалпоғистондаги санъат музейи очилган пайдай директорлик қилинган И. В. Савицкий билан Кўй-қиринган ва Аниқ-қалъяга келиб қолдик. Бу ерада биз археологияни дидурнишиларни ишлайдик. Кизимни шароблардан бирни олди. Мен ани шу замонда яшетгандан билан Фарҳанланам. Бу ерада юксак мадданият, юксак санъат гулабшаган. Бизнинг қонгиларинида иштедодли ота-боболаримизнинг кони номинида яшагандарга ишонамади.

1966 йилда Қорқалпоғистондаги санъат музейи очилган пайдай директорлик қилинган И. В. Савицкий билан Кўй-қиринган ва Аниқ-қалъяга келиб қолдик. Бу ерада биз археологияни дидурнишиларни ишлайдик. Кизимни шароблардан бирни олди. Мен ани шу замонда яшетгандан билан Фарҳанланам. Бу ерада юксак мадданият, юксак санъат гулабшаган. Бизнинг қонгиларинида иштедодли ота-боболаримизнинг кони номинида яшагандарга ишонамади.

1966 йилда Қорқалпоғистондаги санъат музейи очилган пайдай директорлик қилинган И. В. Савицкий билан Кўй-қиринган ва Аниқ-қалъяга келиб қолдик. Бу ерада биз археологияни дидурнишиларни ишлайдик. Кизимни шароблардан бирни олди. Мен ани шу замонда яшетгандан билан Фарҳанланам. Бу ерада юксак мадданият, юксак санъат гулабшаган. Бизнинг қонгиларинида иштедодли ота-боболаримизнинг кони номинида яшагандарга ишонамади.

1966 йилда Қорқалпоғистондаги санъат музейи очилган пайдай директорлик қилинган И. В. Савицкий билан Кўй-қиринган ва Аниқ-қалъяга келиб қолдик. Бу ерада биз археологияни дидурнишиларни ишлайдик. Кизимни шароблардан бирни олди. Мен ани шу замонда яшетгандан билан Фарҳанланам. Бу ерада юксак мадданият, юксак санъат гулабшаган. Бизнинг қонгиларинида иштедодли ота-боболаримизнинг кони номинида яшагандарга ишонамади.

1966 йилда Қорқалпоғистондаги санъат музейи очилган пайдай директорлик қилинган И. В. Савицкий билан Кўй-қиринган ва Аниқ-қалъяга келиб қолдик. Бу ерада биз археологияни дидурнишиларни ишлайдик. Кизимни шароблардан бирни олди. Мен ани шу замонда яшетгандан билан Фарҳанланам. Бу ерада юксак мадданият, юксак санъат гулабшаган. Бизнинг қонгиларинида иштедодли ота-боболаримизнинг кони номинида яшагандарга ишонамади.

1966 йилда Қорқалпоғистондаги санъат музейи очилган пайдай директорлик қилинган И. В. Савицкий билан Кўй-қиринган ва Аниқ-қалъяга келиб қолдик. Бу ерада биз археологияни дидурнишиларни ишлайдик. Кизимни шароблардан бирни олди. Мен ани шу замонда яшетгандан билан Фарҳанланам. Бу ерада юксак мадданият, юксак санъат гулабшаган. Бизнинг қонгиларинида иштедодли ота-боболаримизнинг кони номинида яшагандарга ишонамади.

1966 йилда Қорқалпоғистондаги санъат музейи очилган пайдай директорлик қилинган И. В. Савицкий билан Кўй-қиринган ва Аниқ-қалъяга келиб қолдик. Бу ерада биз археологияни дидурнишиларни ишлайдик. Кизимни шароблардан бирни олди. Мен ани шу замонда яшетгандан билан Фарҳанланам. Бу ерада юксак мадданият, юксак санъат гулабшаган. Бизнинг қонгиларинида иштедодли ота-боболаримизнинг кони номинида яшагандарга ишонамади.

1966 йилда Қорқалпоғистондаги санъат музейи очилган пайдай директорлик қилинган И. В. Савицкий билан Кўй-қиринган ва Аниқ-қалъ

Хафталик кўрсатувлар

Душанба, 25. I

● УЗТВ I

- 7.00 «Узбекистон» ахбороти.
7.30 «Хоразм». Телефильм.
7.40 «Унта негр боласи». Бадий фильм. 1—2-сериялар.
9.55 «Шарқ тароналари». Концерт.
10.30 Укув кўрсатуви. Физика
Ертуглиниң квант назария-
си.
11.00 «Кимиз», «Сувости сал-
тавати». Телефильмлар.
11.30 Укув кўрсатуви. Журо-
фия. Урта Осей в Коғозис-
тон чулларини.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Ижин малика», «Ок-
карда». Мультфильмлар.

Сешанба, 26. I

● УЗТВ I

- 7.00 «Узбекистон» ахбороти.
7.25 «Жинойт қидирду босхини
хўтийдайди». Бадий фильм.
8.55 «Цирк артистининг бир
куни». Телефильм.
10.00 Узбек тилини ўрганимиз.
10.30 Укув кўрсатуви. Инфор-
матика. Массималар ва так-
рорлаб оператори.
11.00 «Тадбиркор». Телевино-
ма.
11.30 «Ёшлико» студияси кўрса-
тади. «Нишона».
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Оқ бўталоқ». Мульт-
фильм.

Чоршанба, 27. I

● УЗТВ I

- 7.00 «Узбекистон» ахбороти.
7.25 «Махобдорат». Кўп кисм
ли бадий видеофильм.
8.25 «Орол навори». Фильм-
концерт.
8.45 «Ортимизмин азиз сий-
малари». Кинопрограмма.
10.00 Турли.
10.30 Укув кўрсатуви. Ботани-
ка. Бактериаларин тузилиши
ва уларнинг адамияти.
11.00 «Хвачча эжрия». Фильм-
концерт.
11.30 Укув кўрсатуви. Кимё.
Д. И. Менделеевининг эле-

- 18.40 «Кувониклар даврасиди». Собир Раҳимов туманинг ах-
бароти. 22.90 Болалар боғчаси «Камалако-
дастаси концерти.

19.00 «Узбекистон» кўрсатувлар тар-
тиби.

● УЗТВ II

«ОШКЕНТ» СТУДИЯСИ
КЎРСАТАДИ

- 18.30 «Ассалому алейкум». Болалар учун. «Совса».

19.30 «Лаҳза». Хабарлар.

20.10 «Бебосита мулодот». Ша-
ҳар транспорт мўммонлари
хусусида.

20.55 «Билиб қўйган яхши»

(трактор).

21.10 «Миршикорлар».

21.40 «Номлар — маънавият

белигиси». Тошкент шаҳарда
жойлашган тарихий номларни
типланиши.

22.10 «Лаҳза». Хабарлар.

окчилиши. Коракалпогистон
санъат усталири ва ёш иж-
роилиари концерти.

23.30 Эртанги кўрсатувлар тар-
тиби.

● УЗТВ III

«АССАЛОМО АЛЕЙКУМ»
КЎРСАТАДИ

18.30 «Узбекистон» ахбороти.

19.55 «Тикорат хабарлари.

20.00 «Уордидет» телекомпа-
ниясининг янгиликлари

(АҚШ).

21.30 Узбекистонда Коракалп-
огистон Республикаси мада-
ниятини кунларнинг тантанали

22.10 «Лаҳза». Хабарлар.

18.30 Болалар учун. «Дено бо-
бо даврасиди».

19.00 «Узбекистон» ахбороти
(Хиндистон). 1-серия.

19.20 «Осоиштади ҳимоя-
сига». Ичкошаш вазирлиги
хабарномаси.

19.40 «Спортлото».

19.45 Узбекистонда Коракал-
погистон Республикаси мада-
ниятини кунларнинг тантанали

19.55 «Узбекистон» ахбороти.

20.55 «Тикорат хабарлари.

21.00 «Уордидет» телекомпа-
ниясининг янгиликлари

(АҚШ).

22.30 Ҳиндистоннинг милий
байрами — Республикаси мада-
ниятини кунларнинг тантанали

18.30 Янгиликлар.

18.10 Янгиликлар.

18.10 «Кўйша пишган нон». Мультифильм.

23.25 Эртанги кўрсатувлар тар-
тиби.

● УЗТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ
КЎРСАТАДИ

18.30 «Суҳбат» чорлаймиз.

19.20 Милий кураши. Муста-
киллик кубоги. Финал.

19.50 «Кўшики маджонхона». Ичкоши А. Вергилесов.

20.00 «Афсонга йўларидан»

Езувчи Е. Березинин ҳикоя
циплари.

20.30 «Олис сафардан сўнгъ». Узбекистон ахбороти.

20.55 Тикорат хабарлари.

21.00 Ҳамза мукофотиги ном-
зодлар. А. Нурмурадов.

21.30 «Уордидет» телекомпа-
ниясининг янгиликлари

(АҚШ).

23.10 Узбекистонда Коракалп-
огистон Республикаси мада-
ниятини кунларнинг тантанали

18.00 Янгиликлар.

18.10 «Ёниб ёдуси». Фарго-
на вилояти ёшлари ҳаёт-
идан.

18.30 Янгиликлар.

18.30 «Тошкент» телекомпа-
ниясининг янгиликлари

(АҚШ).

18.30 Янгиликлар.

18.30 «Гарбони».

18.30 «Джонни». Кинолавҳа.

18.30 «Джонни». Кинолавҳа.